

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
Administration According to the Good Governance Principle of
Educational Institution Administrators in Khlong Luang District under
the Jurisdiction of Pathum Thani Primary Educational Service Area
District Office 1

ปิ่นมณี ละอองศรี¹ วิวัฒน์ ตูจันทน์²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 263 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (Independent samples)

ผลการวิจัยพบว่า

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล, ผู้บริหารสถานศึกษา

¹ นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Abstract

The research purposes were to study and to compare the administration according to the good governance principle of educational institution administrators in Khlong Luang District under the jurisdiction of Pathum Thani Primary Educational Service Area District Office 1, on the teacher opinion, classified by experience. The population was the teachers of educational institutions in Khlong Luang District under the jurisdiction of Pathum Thani Primary Educational Service Area District Office 1; the sample group consisted of 263 teachers. The research instrument was the questionnaire with reliability 0.97. The statistics used to analysis data were the frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent samples).

The results of the research were;

The administration according to the good governance principle of educational institution administrators in Khlong Luang District under the jurisdiction of Pathum Thani Primary Educational Service Area District Office 1 in overall and each aspect were at high level; the comparison of administration according to the good governance principle of educational institution administrators showed that the teachers with different experiences had the administration according to the good governance of educational institution administrators different with statistical significance at .05 level.

Keywords : administration according to the good governance principle, educational institution administrators

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของชาติ ได้มุ่งให้การจัดระบบการบริหารและการจัดการศึกษาของประเทศ กระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยในมาตรา 39 ระบุว่าให้กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, น. 24)

การกระจายอำนาจดังกล่าว จะทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระในการบริหารจัดการตามหลักการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) ซึ่งจะเป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น.6-7) ที่สำคัญพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 ได้กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเฉพาะที่เป็นโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษามีฐานะเป็น “นิติบุคคล” เพื่อรองรับและสนับสนุนหลักการดังกล่าวให้มีความเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น.20) การบริหารในลักษณะดังกล่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านการบริหารและการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมากทั้งหลักการ แนวคิด ภารกิจ กลยุทธ์ รูปแบบ การตัดสินใจสั่งการ รูปแบบภาวะผู้นำ การใช้อำนาจ การใช้ทรัพยากร เทคนิคการบริหารจัดการ ฯลฯ เพราะโรงเรียนหรือสถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการด้วยตนเองมากที่สุด และการจัดการศึกษาจะบรรลุเจตนารมณ์ จำเป็นต้องอาศัยระบบการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และกลไกของการจัดการศึกษาที่สำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในสถานศึกษา และเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการบริหารจัดการในสถานศึกษา

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ซึ่งมีสถานศึกษาในสังกัดความรับผิดชอบ เป็นโรงเรียนซึ่งมีขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เป็นสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายที่ผู้ศึกษาปฏิบัติงาน ในหน้าที่ครูผู้สอนอยู่ในกลุ่มเครือข่ายนี้ โดยมีความสนใจว่า ผู้บริหารได้นำหลักการในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มาใช้ในการบริหารงานสถานศึกษามากน้อยเพียงใด และบุคลากรครูอาจารย์ในสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีทัศนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายนี้มากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา และอาชีพ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี, 2542, น.26-28) ซึ่งมี 6 หลัก คือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 912 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 912 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 263 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 912 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 912 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 263 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง มีสาระสำคัญแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี พ.ศ.2542 (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี, 2542, น.26-28) มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scales)

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ของการศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของโรงเรียน
2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert type) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 102)
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้วิธีหาค่า Index of Item Objective congruency (IOC) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไปไว้จัดทำเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป
5. นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือและเสนอขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
6. นำแบบสอบถามที่แก้ไข ปรับปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ผลการวิเคราะห์การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้ศึกษาได้ขอหนังสือการขอเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล
2. นำแบบสอบถามลงรหัส เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. นำคะแนนที่ได้บันทึกลงเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ตามรายการดังนี้

3.1 วิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 103)

3.2 เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้วิธีหาค่า Index of Item Objective Congruence (IOC)
 - 2.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
เขต 1 โดยภาพรวม

การบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.95	0.33	มาก	3
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.79	0.29	มาก	5
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.08	0.45	มาก	2
4. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.14	0.44	มาก	1
5. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.91	0.49	มาก	4
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.65	0.51	มาก	6
ภาพรวม	3.92	0.22	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.92; S.D. = .22) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X}$ = 4.14; S.D. = .44) รองลงมาคือ ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X}$ = 4.08; S.D. = .45) ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X}$ = 3.95; S.D. = .33) และด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X}$ = 3.65; S.D. = .51) เป็นอันดับสุดท้าย

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์

ตารางที่ 2 แสดงเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอ
คลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามความ
คิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์

การบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร	ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		t	p
	n = 169		n = 94			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.93	0.38	3.97	0.30	-.59	.56
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.78	0.28	3.75	0.30	-.27	.79
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.86	0.50	4.23	0.35	-4.03	.00*
4. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.13	0.47	4.14	0.43	-.15	.88
5. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.71	0.57	4.05	0.38	-3.37	.00*
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.29	0.48	3.90	0.37	-6.74	.00*
ภาพรวม	4.41	0.27	4.36	0.27	1.24	.21

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานโดยยึดหลักความคุ้มค่าในการบริหารงาน มีการวิเคราะห์ ประเมินผล การปฏิบัติงาน บริหารงบประมาณตามระเบียบว่าด้วย การเงินและพัสดุ โดยการมีส่วนร่วมของครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บังอร จันกรม.

(2552 : 131-147) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหา ลำพึง อธิปญโญ (เพ็ญญ์). (2554 : 91) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน นวมินทราชูทิศ มัชฌิม จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ทักษะบุคลากรต่อการบริหารงานโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า บุคลากรมีทัศนะว่า ในด้านการบริหารงานธุรการ การเงิน งบประมาณ พัสดุ อาคารสถานที่ บุคลากร บริหารงานได้อย่างคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า บุคลากรมีทัศนะว่า การบริการงานทุกด้านอยู่ในระดับมาก บุคลากรมีความรับผิดชอบในการบริหารงานวิชาการ งานกิจการนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า บุคลากรมีทัศนะว่า ในด้านการบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานอาคารสถานที่ โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2. ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาโดยปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า จึงส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่มากและน้อยแตกต่างกันจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนต์รัก พาลธวัช. (2556) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากร ในการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงานผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัย พระปีย์วัฒน์ ปิยสีโล (จักร์แต). (2554) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่าบุคลากรและประชาชน มีความคิดเห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามหลักธรรมาภิบาล พบว่าหลักความรับผิดชอบมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน, หลักคุณธรรมและหลักความโปร่งใสมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนหลักนิติธรรม, หลักการมีส่วนร่วมและหลักความคุ้มค่า พบว่า บุคลากรและประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์พันธ์ วันดีเรืองไพศาล. (2551) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของอัชมาน โต๊ะมี. (2556 : 81-88) ได้ศึกษาการบริหารงานบุคคลตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูอำเภอจะนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีทัศนะต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารควรมีภาวะความเป็นผู้นำปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และบริหารงานอย่างตรงไปตรงมา มีความชัดเจนสามารถที่จะตรวจสอบได้ และมีการจัดการรณรงค์กิจกรรมที่มีการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ครู และนักเรียน

1.2 ด้านหลักความคุ้มค่า ผู้บริหารควรบริหารงานโดยการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดความคุ้มค่าอย่างเหมาะสมและได้ประโยชน์สูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาการสร้างความรู้ความโปร่งใสในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

บังอร จันกรม. (2552). การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พงศ์พันธ์ วันดีเรืองไพศาล. (2551). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาญจนบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระปยวัฒน์ ปิยสีโล (จักรแต). (2554). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาลำพึง อีรปญโญ (เพ็ญภู). (2554). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนนวมิ นทราชูทิศมัธยม จังหวัดนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มนต์รัก พาลธวัช. (2556). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **สำนักนโยบายแผนและมาตรฐานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) : ฉบับสรุป**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). **การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542**. ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 116 ตอนที่ 63ง.
- อัมมาน โต๊ะมี. (2556). **การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูอำเภอจะนะ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาสเขต 3**. รายงานการค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.